Utbildningsvetenskaplig kärna för förskollärare III: Vetenskapliga perspektiv
Core of Educational Science for Preschool Teachers III: Scientific Perspectives

15 högskolepoäng
15 credits

Ladokkod: CFÖR70
Revision: 14.0
Fastställd av: Utskottet för utbildningar inom pedagogiskt arbete 2025-05-08
Gäller från: HT 2025

Nivå: Grundnivå
Huvudområde (successiv fördjupning): Pedagogiskt arbete (G2F)
Utbildningsområde: Verksamhetsförlagd utbildning 60%, Undervisning 40%
Ämnesgrupp: Pedagogik
Förkunskapskrav: Godkänt resultat i kurserna Utbildningsvetenskaplig kärna I (T1), Barnet och förskolan - förskoledidaktiska aspekter (T2), Barn, kultur och kommunikation - i ett förskoledidaktiskt perspektiv (T3) och Förskoledidaktiska perspektiv - barn, naturvetenskap och teknik (T4), Utbildningsvetenskaplig kärna 2 (T5) samt godkänt resultat från all VFU i tidigare terminer inom ramen för Förskollärarutbildning, 210 hp
Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

Innehåll

I kursen diskuteras och granskas på vilka sätt olika vetenskapsteoretiska traditioner kan bidra till kunskapande. Vidare behandlas och diskuteras olika undersökningsmetoder och tekniker och frågor som berör forskningsetiska ställningstaganden samt relationen mellan vetenskaplig kunskap och beprövad erfarenhet. Inom kursens ram ingår det att identifiera ett pedagogiskt/didaktiskt kunskapsområde som kan bli intressant att granska närmare inom ramen för ett kommande examensarbete. Kunskapsområdet skall knyta an till tidigare forskning och teorier samt vara relevant för förskolans pedagogiska verksamhet och/eller utveckling och kan riktas mot en forskningsfråga eller mot ett specifikt område för utvecklingsarbete.
I kursen ingår fem veckors verksamhetsförlagda studier där studenten självständigt förväntas ta ansvar för verksamhetens olika delar samt reflektera över sitt ledarskap och behov av ytterligare kunskap.

Mål

Efter avklarad kurs ska studenten kunna, med avseende på

1. Kunskap och förståelse
1.1 Beskriva vetenskapsteoretiska inriktningar med relevans för den egna studien samt motivera val av forskningsmetod och användande av vetenskapliga begrepp utifrån ett valt kunskapsområde
1.2 Redogöra för kvalitativ eller kvantitativ forskningsmetod
1.3 Reflektera över och ge exempel på relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

2. Färdighet och förmåga
2.1 Resonera kring val som görs i planering för en vetenskaplig studie
2.2 Tillämpa och kritiskt granska kvantitativa och kvalitativa metoder och analyser
2.3 Etablera professionella relationer med barn, kollegor och vårdnadshavare
2.4 Självständigt planera och leda undervisning utifrån barngruppens behov och intressen, samt tillsammans med arbetslaget genomföra och utvärdera olika aktiviteter
2.5 Granska och göra ett urval av vetenskapliga källor relevanta för forskning om förskolans verksamhet
2.6 Skriva och bearbeta texter efter svensk skriftspråksnorm med användandet av källhänvisningsteknik enligt Harvardsystemet

3. Värderingsförmåga och förhållningssätt

3.1 Ta ställning till forskningsetiska överväganden i relation till val av metod
3.2 Identifiera sitt behov av ytterligare kunskap för att utveckla sin kompetens i det pedagogiska arbetet

Undervisningsformer

Undervisningen i kursen består av

- föreläsningar
- seminarier
- workshop
- verksamhetsförlagd utbildning

Undervisningen bedrivs på svenska, men undervisning på engelska kan förekomma.

Examinationsformer

Kursen examineras genom följande examinationsmoment:

Workshop: Kvalitativ metod
Lärandemål: 2.2
Högskolepoäng: 1
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd
Övrigt: Par-/gruppuppgift

Workshop: Kvantitativ metod
Lärandemål: 2.2
Högskolepoäng: 1
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd
Övrigt: Par-/gruppuppgift

Workshop: Vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet
Lärandemål: 1.3
Högskolepoäng: 1
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd
Övrigt: Par-/gruppuppgift

Skriftlig examinationsuppgift
Lärandemål: 1.1, 1.2, 2.1, 2.5, 2.6, 3.1
Högskolepoäng: 4,5
Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd
Övrigt: Par-/enskild inlämning

Verksamhetsförlagd utbildning
Lärandemål: 2.3, 2.4, 3.2
Högskolepoäng: 7,5
Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd
Övrigt: Verksamhetsförlagd utbildning

Vid omexamination kan examinator besluta om annan examinationsform.

Den sammanhängande verksamhetsförlagda utbildningen, VFU, är en examination där 100% närvaro gäller. VFU måste avslutas inom terminen den påbörjas, om inte examinator finner särskilda skäl för annat beslut. VFU som inte avslutas inom samma termin bedöms som underkänd. Bedömning av VFU sker enligt ett systematiserat och validerat bedömningsformulär och utförs av examinator vid Högskolan i Borås. Det maximala antalet examinationstillfällen för VFU är två. Examinator kan med omedelbar verkan avbryta en students VFU, eller motsvarande, om studenten visar sådana allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att barns/elevers säkerhet, integritet eller föräldrars förtroende för verksamheten riskeras. När VFU avbryts på detta sätt innebär det att VFU bedöms som underkänd och att ett examinationstillfälle är förbrukat. Om en student på eget initiativ avbryter VFU, leder avbrottet till att VFU bedöms som underkänd och att ett examinationstillfälle är förbrukat. Vid underkänd VFU erbjuds studenten en ny VFU (om-VFU) i samband med nästa kurstillfälle, såvida inte det maximala antalet examinationstillfällen redan uppnåtts.

Väl godkänd, VG, på hel kurs kan student erhålla när student har VG på mer än 50% av de poäng som är VG-grundande.

Om studenten har ett beslut/rekommendation om särskilt pedagogiskt stöd från Högskolan i Borås på grund av funktionsnedsättning, har examinator rätt att anpassa examinationen. Examinator har att utifrån kursplanens mål avgöra om

examinationen kan anpassas i enlighet med beslutet/rekommendationen.

Studentens rättigheter och skyldigheter vid examination är enligt riktlinjer och regelverk vid Högskolan i Borås.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Kurslitteraturen är i huvudsak på svenska men kurslitteratur på engelska, norska och/eller danska kan förekomma.

Baumfield, Vivienne, Hall, Elaine, & Wall, Kate (2013). *Action research in education: Learning through practitioner enquiry.* London: Sage. Kapitel 1, 3 (25 s)

Christoffersen, Line & Johannessen, Asbjørn (2015). *Forskningsmetoder för lärarstudenter.* 1. uppl. Lund: Studentlitteratur (203 s)

Eriksson, Anita, Svensson, Ann-Katrin & Beach, Dennis (2018). Reformimplementering i förskolepraktik: Ett exempel på hur förskollärarens ansvar har tolkats och omsatts av förskolechefer och arbetslag. *Nordisk tidskrift för allmän didaktik,* 4(2), s 59-75.

Fejes, Andreas & Thornberg, Robert (red.) (2019). *Handbok i kvalitativ analys.* Upplaga 3 Stockholm: Liber. Kapitel 1, 2, 3 ,4, 7, 9, 14 (149 s)

Fekjær, Silje Bringsrud (2016). *Att tolka och förstå statistik.* 1. uppl. Malmö: Gleerup (96 s)

God forskningssed [Elektronisk resurs]. Reviderad utgåva (2017). Stockholm: Vetenskapsrådet (84 s)

Läroplan för förskolan: Lpfö 18. (2018). [Stockholm]: Skolverket (20 s)

Löfdahl Hultman, Annica & Ribaeus, Katarina (red.) (2021). *Förskollärarens metod och vetenskapsteori*. Andra upplagan Stockholm: Liber (178 s)

McNiff, Jean (2013). How do we do action research? Planning and doing a project' - In McNIiff, Jean. *Action research: Principles and practice.* 3., [updated] ed.. London: Routledge. Kapitel 5 (14 s)

Åkerblom, Annica, Hellman, Anette & Pramling, Niklas (red.) (2020). *Metodologi för studier i, om och med förskolan.* Malmö: Gleerup. (260 s)

Ytterligare litteratur tillkommer enligt lärarens anvisningar (ca 300 s)

Studentinflytande och utvärdering

Före kursstart inbjuds studenterna till kursinformationsmöte. Kursen utvärderas i enlighet med gällande riktlinjer för kursvärderingar vid Högskolan i Borås, där studenternas synpunkter ska inhämtas. Kursutvärderingsrapporten publiceras och återkopplas till deltagande och blivande studenter i enlighet med ovan nämnda riktlinjer, och ligger till grund för framtida utveckling av kurser och utbildningsprogram. Kursansvarig lärare ansvarar för att utvärdering enligt ovan genomförs.

Övrigt

Kursen ingår i Förskollärarutbildning, 210 hp.